

Met vertrouwen koers houden

Coalitieakkoord Schouwen-Duiveland 2026-2030

Inhoud

Voorwoord	3
1. Wonen	5
2. Ruimtelijke ordening	8
3. Fysieke leefomgeving	10
4. Mobiliteit en bereikbaarheid	11
5. Duurzaamheid en milieu	13
6. Lokale economie	15
7. Toerisme en vrije tijd	18
8. Veiligheid en openbare orde	20
9. Veerkrachtige en zorgzame buurten	22
10 Bestaanszekerheid	23
11. Opgroeien en opvoeden	24
12. Mentale en fysieke gezondheid	26
13. Kunst, cultuur en erfgoed	27
14. Bestuur en organisatie	29
Bijlage 1: Portefeuilleverdeling	33
Bijlage 2: Huidige ruimtelijke projecten	35

Voorwoord

Met vertrouwen zetten Leefbaar Schouwen-Duiveland, SGP, CDA en GroenLinks-PvdA de politieke samenwerking in de periode 2026-2030 voort. Samen zetten we ons in om de forse ambities voor Schouwen-Duiveland waar te maken. De komende jaren richten we ons op de uitvoering van de plannen die in de afgelopen periode zijn gemaakt. Dat doen we met realisme en afgestemd op de beschikbare capaciteit en financiële middelen. We zijn duidelijk over wat de inwoners en bedrijven van Schouwen-Duiveland kunnen verwachten van de inzet en resultaten van de gemeente.

De keuze voor continuïteit mag vernieuwing niet in de weg staan. De wereld om ons heen bevindt zich in een turbulente tijd. Dat heeft ook invloed op onze gemeente. Om in te kunnen spelen op de steeds veranderende omstandigheden moeten we wendbaar en flexibel zijn.

De financiële situatie van onze gemeente geeft reden tot alertheid. Het beeld van Schouwen-Duiveland als rijke gemeente met vrij te besteden geld vraagt om bijstelling. Met de al geraamde investeringen moeten we alle zeilen bijzetten om ook meerjarig een financieel sluitende begroting te houden. Daar komt bij dat de gemeente de komende jaren waarschijnlijk te maken krijgt met lagere Rijksbijdragen en daarmee toenemende financiële druk. Financieel gezond blijven vraagt om een realistische koers, zorgvuldig omgaan met gemeenschapsgeld en het maken van duidelijke keuzes. Niet alles kan tegelijk. Ook met het oog op de beschikbare ambtelijke capaciteit.

Ambities kunnen en willen we alleen realiseren mét de kracht van de samenleving. We betrekken inwoners, ondernemers en andere partijen en we spelen in op hun initiatieven. Er is op het eiland kennis en ervaring waar we als gemeente meer gebruik van kunnen maken. Dat doen we vanuit de overtuiging dat we samen meer kunnen bereiken: betere plannen, betere uitvoering en beter resultaat. Tegelijk is het noodzakelijk om in onze regio en daarbuiten proactief de samenwerking aan te gaan. Uitdagingen voor onze economie, arbeidsmarkt en mobiliteit vragen dat we samen optrekken met andere partijen. In regionaal verband, met de provincie, het Rijk en in Europa. We zijn actief in Zeeuwse samenwerkingsverbanden en waar nodig daarbuiten, zoals in de P10 of met onze buurgemeente Goeree-Overflakkee, waar we in opgaven en identiteit veel mee gemeen hebben.

Dit coalitieakkoord biedt de inhoudelijke basis voor wat we de komende vier jaar willen realiseren. Het is de weergave van onze gezamenlijke politieke ambities. Bij het opstellen van dit coalitieakkoord hebben we de prioriteiten betrokken van de andere politieke partijen in de gemeenteraad, zoals deze door hen zijn ingebracht in de verkenningsfase. Tijdens het opstellen van het coalitieakkoord zijn we hierover met vertegenwoordigers van de betreffende raadsfracties in gesprek gegaan. Ook hebben we gesprekken gevoerd met enkele maatschappelijke organisaties. De gesprekken hebben een aantal suggesties opgeleverd die we in dit akkoord hebben verwerkt. We vinden het belangrijk om in deze raadsperiode samen op te blijven trekken. Samen staan we voor een sterk Schouwen-Duiveland.

Het versterken van de woningmarkt (koop en huur) op het eiland is voor ons een topprioriteit. Dat kunnen we alleen bereiken door uitdagingen in samenhang aan te pakken en als we durven te vernieuwen. Voor het huisvesten van onze inwoners, en de nieuwkomers die we aan ons eiland willen binden, is het essentieel dat er meer gebeurt dan alleen het bouwen van woningen. Tegelijk moeten we ervoor zorgen dat ons eiland goed bereikbaar is, dat er aantrekkelijke locaties zijn voor bedrijven

om zich te vestigen en dat we genoeg capaciteit hebben op het elektriciteitsnetwerk. Dat doen we in samenwerking met andere overheden en organisaties. Niet in de laatste plaats gaat het bij de woonopgave over de vraag hoe we op ons eiland met elkaar samenleven. We willen de kracht van gemeenschappen versterken en benutten.

Om de doorstroming op de woningmarkt te bevorderen, werken we aan een kwalitatief beter woonaanbod met nieuwe, tijdelijke en gecombineerde woonconcepten zoals modulaire en kangoeroewoningen. We jagen de bouw van nieuwe woningen aan op die plekken waar groei realistisch is. Waar barrières in de weg staan, zoals overbodige regels en procedures, houden we die kritisch tegen het licht en nemen ze weg waar het kan. We denken in mogelijkheden en zoeken naar creatieve oplossingen om tot verruiming van het woonaanbod te komen.

Schouwen-Duiveland is een fantastische plek om te leven. Met veel van onze inwoners gaat het gelukkig goed. Tegelijk zien we dat een deel van hen moeite heeft om mee te komen en worstelt met bijvoorbeeld schulden of gezondheidsproblemen. Dat baart ons zorgen. Mensen in een kwetsbare situatie moeten kunnen rekenen op hulp van de overheid wanneer dat nodig is. Tegelijk blijven we werken aan perspectief: de mogelijkheid om op eigen benen te kunnen staan, met de hulp van de mensen en maatschappelijke organisaties om hen heen.

Dat één op de acht van onze jongeren afhankelijk is van jeugdhulp vinden we een zorgelijke ontwikkeling. We zetten dan ook alles op alles om te voorkomen dat mensen in de problemen komen. Daarbij geloven we in de kracht van inwoners, families, verenigingen en buurten. De gemeente heeft een rol in de samenleving, maar niet iedere oplossing kan van de gemeente komen. Juist op Schouwen-Duiveland, met sterke gemeenschappen en betrokken inwoners, ligt een grote kracht in het naar elkaar omkijken. Elkaar helpen als het leven anders loopt dan je verwacht of hoopt. Samen maken we het verschil.

Dit coalitieakkoord geeft de belangrijkste ambities, uitdagingen en activiteiten weer waar we deze raadsperiode resultaatgericht mee aan de slag gaan. Centraal staat in dit akkoord wat nieuw en anders is. Bestaand beleid en huidige uitvoering die we onbenoemd laten, zetten we vooralsnog ongewijzigd voort. Voor een overzicht van alle bestaande ruimtelijke projecten verwijzen we naar bijlage 2.

Nu het coalitieakkoord gereed is gaat een nieuw college van burgemeester en wethouders voor Schouwen-Duiveland aan de slag. Zij vertalen dit coalitieakkoord naar een collegeprogramma. Dit programma biedt verder inzicht in de manier waarop en de fasering waarmee de afspraken in dit akkoord uitgevoerd gaan worden.

Ron Brink

Namens de fracties van Leefbaar Schouwen-Duiveland, SGP, CDA en GroenLinks-PvdA¹

Zierikzee, 22 juni 2026

¹ [GroenLinks-PvdA Schouwen-Duiveland gaat in deze raadsperiode verder als PRO Schouwen-Duiveland](#)

Een goed functionerende woningmarkt is topprioriteit in deze raadsperiode. Op ons eiland gaat het vooral om de vraag welke soort woningen we nodig hebben. Over de afgelopen tien jaar zien we een stabiele tot licht dalende omvang van de bevolking op Schouwen-Duiveland. Bevolkingsprognoses geven aan dat we te maken hebben met toenemende vergrijzing; met name het aantal 85-plussers neemt de komende jaren sterk toe. Tegelijk ambiëren we als gemeente een verantwoorde groei naar 40.000+ inwoners in 2040 (strategische visie 'Tij van de toekomst'). Dit plaatst ons voor een stevige uitdaging.

Om de gewenste groei mogelijk te maken en gelijktijdig in te spelen op een veranderende vraag is het niet alleen nodig om méér woningen te bouwen. Het gaat er vooral om dat de doorstroming op de woningmarkt op het eiland verbetert. We willen inwoners voor ons eiland behouden en mensen van buiten het eiland verleiden om zich hier te vestigen. We stimuleren daarvoor een verbreding van het aanbod van woningen. De huidige woningvoorraad op het eiland bestaat vooral uit grondgebonden woningen. We zetten in op de bouw van woningtypen waar er te weinig van zijn en waar vraag naar is: betaalbare huur- en koopwoningen, waaronder appartementen.

De gemeente bouwt zelf geen woningen, zij stimuleert de bouw en zorgt voor de voorwaarden om te kunnen gaan bouwen. De woonopgave vraagt om een samenhangende aanpak. We moeten dus ook kijken naar aspecten als ontsluiting, grondverwerving, aansluiting op het stroomnet, werkgelegenheid en vergunningverlening. Tegelijk hebben we te maken met een wettelijke verplichting om woningen te verduurzamen (aardgasvrij).

Aan de westkant van ons eiland is de bouw van woningen geblokkeerd door problemen met stikstof en natuurherstel. We richten ons daarom - zolang de stikstofproblematiek niet is opgelost - primair op de uitvoering van haalbare woningbouwplannen op de as Zierikzee - Bruinisse. Veel plannen liggen klaar of zijn in ontwikkeling. Het gaat erom deze in uitvoering te krijgen. We maken selectief en gericht nieuwe plannen of faciliteren initiatieven daartoe. We richten de bestuurlijke en ambtelijke inzet op kansrijke plannen op locaties waar groei realistisch is. De omvang en urgentie van de woonopgave vraagt dat we creatief zijn. Naast initiatiefnemers voor reguliere woningbouwprojecten stellen we ook initiatiefnemers van nieuwe woonconcepten in de gelegenheid om plannen uit te werken die uitgevoerd kunnen worden. We stellen ons hierin faciliterend op.

Acties en resultaten voor deze raadsperiode:

- We treden de woningbouwopgave met realisme tegemoet. Op dit moment zijn er plannen voor de bouw van ongeveer 2.650 woningen. Niet alle plannen zijn even ver in ontwikkeling. We hebben als doel om voor de periode tot 2030 de bouw van 1.600 woningen mogelijk te maken. We zijn ons ervan bewust dat dit voor ons eiland een groot aantal is en veel uitdagingen brengt. Het tempo van de bouw van woningen moet in ieder geval fors omhoog. We kijken voor woningbouw uiteraard ook verder vooruit dan 2030.
- De ambtelijke capaciteit en expertise voor wonen gaan we nog meer richten op uitvoerbare woningbouwplannen voor locaties op de as Zierikzee-Bruinisse. Bovenop de bestaande plannen en uitvoering (zie bijlage 2) richten we ons op de ontwikkeling van nieuwe locaties in kernen met groeipotentie, zoals Nieuwerkerk en Oosterland.

-
- Om meer woningen te realiseren streven we - binnen de ruimte die er wettelijk is - naar eenvoudige, toepasbare regels en korte gemeentelijke procedures. Tegelijk zien we dat er meer nodig is aan capaciteit en expertise. Waar mogelijk doen we een beroep op de capaciteit van andere overheden, zoals de provincie of het Rijk.
 - De voortgang van de woningbouw op ons eiland gaan we halfjaarlijks monitoren met het oog op het realiseren van onze ambitie. We rapporteren hierover aan de raad en leggen voor welke acties en interventies nodig zijn.
 - Als uit periodieke woningmarktanalyses blijkt dat er veranderde omstandigheden zijn, passen we onze doelstellingen in aantallen en typen woningen zo nodig aan.
 - We blijven ruimte bieden aan kleinschalige uitbreiding in andere kernen op ons eiland ('straatje erbij').
 - We richten ons in de eerste plaats op het realiseren van huisvesting voor huidige inwoners die graag een (andere) woning willen. Uitgaande van onze ambitie voor verantwoorde groei willen we ook nieuwkomers aan ons eiland kunnen binden. De volgende doelgroepen stellen we centraal bij de bouw van woningen:
 - jongeren en starters (passende en kleinere woningen)
 - gezinnen (doorstroming)
 - ouderen (doorstroming en langer zelfstandig wonen).
 - We houden vast aan de landelijk voorgeschreven verdeling: in totaal twee derde betaalbaar (inclusief 30% sociale huur). We werken voor de bouw van woningen in het betaalbare segment intensief samen met woningcorporatie Zeeuwendland op basis van prestatieafspraken. Voor het ontwikkelen van nieuwe woonzorg locaties, die de doorstroming op de woningmarkt bevorderen, zoeken we ook de samenwerking met andere partijen.
 - Om betaalbaar te bouwen bieden we de mogelijkheid om kleiner en gelaagd te bouwen. We bieden ook ruimte voor het splitsen en optoppen van woningen.
 - We stimuleren nieuwe woonvormen om sneller meer woonruimte te bieden en doorstroming te bevorderen. Voorbeelden zijn kangoeroewoningen waarin senioren en jongeren samenleven, ecologische woonvormen, 'erf delen' op (voormalige) boerderijen of het benutten van ruimte in leegstaande panden. Ook kijken we naar flexibele en tijdelijke woonconcepten, zoals modulaire woningen en *tiny houses*.
 - We sluiten hoogbouw (met meer dan drie lagen) niet uit. De bouwhoogte kan verschillen per kern en de uitstraling moet aansluiten op de identiteit van de kern. De kaders hiervoor nemen we op in de Omgevingsvisie.

-
- We zien over de afgelopen jaren een toename in particuliere initiatieven voor woningbouw. We zijn duidelijk naar initiatiefnemers en zetten alleen in op kansrijke plannen. We jagen deze aan waar het helpt om de woningbouwopgave op ons eiland te realiseren en denken mee met de initiatiefnemer. Tegelijk stellen we kaders om duidelijkheid te bieden aan initiatieven die niet kansrijk zijn.
 - We koppelen de woningbouwopgave aan stads- en dorpsvisies voor de noodzakelijke samenhang met de ontwikkeling van voorzieningen en de leefbaarheid.
 - We onderzoeken de mogelijkheden om het gemeentelijk Transitiefonds, bedoeld om de woningvoorraad in balans te houden, effectiever in te zetten voor woningbouw, transformatie van woningen en de bijbehorende infrastructuur.
 - We realiseren het concept *Skaeve Huse* op het eiland. We hakken een knoop door over een geschikte locatie, waarbij we inwoners betrekken.

Opgang asielzoekers, huisvesting Oekraïense vluchtelingen en statushouders

- We vangen op dit moment meer asielzoekers op dan wettelijk verplicht. Dit vloeit voort uit de Zeeuwse asieldeal. In deze raadsperiode houden we ons aan de afspraken voor de opvang van maximaal 250 personen in de noodopvanglocatie in Zierikzee. Als er op basis van de Spreidingswet een hogere opgave komt voor het huisvesten van asielzoekers, dan pakken we dat opnieuw samen op met de Zeeuwse gemeenten. Wat ons betreft zijn dan eerst andere gemeenten aan de beurt.
- Voor Oekraïense vluchtelingen zetten we, zolang nodig, de huidige opvanglocaties en de ontwikkeling van het modulaire woonconcept voort.
- We hebben een wettelijke opgave om statushouders (mensen met een verblijfsvergunning) te huisvesten. Het aantal op te vangen statushouders wordt per halfjaar bepaald. Om aan deze wettelijke plicht te voldoen gaan we doorstromlocaties ontwikkelen, waar mogelijk met (co) financiering van het Rijk. We verkennen daarbij ook modulaire woonconcepten. Deze zijn niet alleen bedoeld voor statushouders, maar ook voor jongeren, spoedzoekers en arbeidsmigranten.

We kiezen voor een duidelijke en samenhangende koers in de ruimtelijke ordening op ons eiland. De druk op de ruimte neemt toe. Functies voor wonen, economie, landbouw, natuur, energie en infrastructuur vragen allemaal om ruimte. Tegelijk willen we de kwaliteiten van ons eiland behouden: rust, ruimte, het mooie landschap en de leefbare kernen. Integrale afwegingen en duidelijke keuzes zijn hiervoor nodig. Dit doen we met het opstellen van een Omgevingsvisie. We benutten deze visie om de koers te bepalen voor de ruimtelijke ontwikkeling op het eiland en om keuzes te onderbouwen.

De hoeveelheid gemeentelijk beleid in het ruimtelijk domein is fors. De Omgevingsvisie gaat ons helpen om tot meer samenhangend en duidelijker beleid te komen. Het doel is om te werken met duidelijkere en eenvoudigere regels en procedures. We reageren zo snel mogelijk op initiatieven van inwoners en ondernemers om duidelijkheid te bieden. Denken in kansen en oplossingen staat daarbij centraal. Als we een initiatief kansrijk vinden, geven we ondersteuning om tot uitvoering te komen. We blijven alle belangen afwegen en zorgen vervolgens voor een vlotte besluitvorming.

We willen dat onze kernen fijne plekken zijn om te leven. Hier werken we aan met het uitvoeren van de stads- en dorpsvisies. Gemeente, inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties werken nauw samen om plannen te maken die op draagvlak kunnen rekenen en uitvoerbaar zijn.

Acties en resultaten voor deze raadsperiode:

- We stellen een Omgevingsvisie op die het integraal kader biedt voor ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving. We doen dit in samenspraak met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties. In 2027 komt de Omgevingsvisie ter vaststelling naar de gemeenteraad.
- In de Omgevingsvisie maken we duidelijke keuzes over hoe we de ruimte verdelen tussen wonen, economie, natuur, energie en infrastructuur.
- We maken één Omgevingsplan voor ons grondgebied, waarin we alle lokale regelgeving voor de fysieke leefomgeving vastleggen. Dit is een grote en meerjarige opgave, waar we tot en met 2032 gefaseerd aan werken.
- Bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen heeft inbreiding (bouwen in bebouwd gebied) de voorkeur boven uitbreiding (bouwen in open landschap). We zorgen dat de ontwikkelingen passen bij de schaal en identiteit van onze kernen.
- Zodra een initiatiefnemer zich bij ons meldt met een plan bepalen we of deze ontwikkeling wel of niet kansrijk is, zodat initiatiefnemers direct weten waar ze aan toe zijn. We willen de behandeling van verzoeken van initiatiefnemers versnellen. Daarvoor onderzoeken we of het mogelijk is om fases tijdens de behandeling parallel (in plaats van opeenvolgend) te laten lopen.
- We houden bij ruimtelijke keuzes rekening met crisisbestendigheid. Dat doen we bijvoorbeeld door te zorgen voor een goede ontsluiting van onze kernen, veilige noodroutes aan te leggen en plekken voor crisisopvang te creëren.

Stads- en dorpsvisies

- We blijven samen met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties werken aan de ontwikkeling en uitvoering van de plannen in hun kern. We prioriteren de uitvoering op basis van de capaciteit en financiën van de gemeente. Dit betekent dat we ons tot en met 2027 richten op de uitvoering van de lopende stads- en dorpsvisies in Renesse, Burgh-Haamstede, Oosterland en (het programma) Zierikzee.
- We stellen de Dorpsvisie Nieuwerkerk en een uitvoeringsplan voor Zonnemaire op en voeren deze uit. Voor Nieuwerkerk richten we ons, in samenspraak met inwoners, op de ontwikkeling van de gemeentelijke woningbouwlocatie in samenhang met de nieuwbouw van scholen, kinderopvang en mogelijk een sportzaal. Voor het uitvoeringsplan Zonnemaire maken we de combinatie met de grote onderhoudsopgaven in deze kern en onderzoeken we maatregelen voor het verbeteren van de verkeersveiligheid.
- Voor Dreischor, Ouwerkerk, Noordgouwe-Schuddebeurs en Kerkwerpe stellen we een uitvoeringsplan op conform de bestaande planning.

We willen dat onze leefomgeving schoon, veilig en daarmee prettig is om in te wonen, werken en verblijven. Goede wegen, openbaar groen, water en speelruimte dragen bij aan leefbaarheid, welzijn, gezondheid en ontmoeting. Bij de inrichting van de openbare ruimte houden we rekening met veranderingen in het klimaat, zoals voldoende beschutting bij hitte en wadi's voor de opvang van hoosbuien. De (her)inrichting, beheer en onderhoud van onze openbare ruimte vraagt om een gefaseerde, meerjarige aanpak die we verbinden met de uitvoering van de stads- en dorpsvisies. Dit betekent dat we in deze periode voor de fysieke leefomgeving vooral uitvoering geven aan de koers die is ingezet.

Acties en resultaten voor deze raadsperiode:

- We zorgen voor het noodzakelijke beheer en onderhoud van onze wegen, groen, water en speelvoorzieningen. We stellen dit niet uit, om achterstallig onderhoud en nadelige gevolgen voor milieu en gezondheid te voorkomen.
- We voeren het groenbeleidsplan verder uit en zetten daarmee, waar dat kan, in op meer groen en minder verharding in de openbare ruimte.

Een goed bereikbaar en verkeersveilig Schouwen-Duiveland is een randvoorwaarde voor een verantwoorde groei van onze bevolking en een sterke lokale economie. Als gemeente zijn we verantwoordelijk voor de aanleg, het beheer en het onderhoud van wegen binnen de bebouwde kom. Daarbuiten ligt dit in handen van andere wegbeheerders: Rijkswaterstaat, provincie en waterschap. De bereikbaarheid van ons eiland is kwetsbaar en onvoldoende toekomstbestendig. De N57, N59 en N256 zijn cruciaal voor onze bereikbaarheid. Deze wegen zijn sterk verouderd, onveilig en toe aan modernisering. Hier moet dringend in geïnvesteerd worden.

Acties en resultaten voor deze raadsperiode:

- We actualiseren het Integraal Verkeers- en Vervoersplan dat hierna opgaat in de Omgevingsvisie.
- In navolging van het Zeeuwse Toekomstbeeld Fiets werken we aan een Lokaal Toekomstbeeld Fiets, met kansen en opgaven voor verbetering van fietsgebruik en de fietsinfrastructuur.
- Bij Rijkswaterstaat, waterschap en provincie dringen we aan op snelle besluitvorming over plannen en financiële middelen voor het verbeteren van de infrastructuur op en naar ons eiland. In bestuurlijke en politieke overleggen zetten we ons in om tot de gewenste versnelling te komen. Dat gaat in elk geval over de volgende prioriteiten:
 - Het dekken van de kosten voor de verbetering van de ontsluiting in en rondom Zierikzee. Het gaat om de realisatie van rotondes met fietstunnels en ongelijkvloerse kruisingen, in samenhang met ruimtelijke ontwikkelingen, waaronder de gebiedsontwikkeling Zierikzee Noordwest.
 - De aanpak van de verkeersonveilige situaties op de N59 en N57, waar met regelmaat zeer ernstige ongelukken gebeuren.
 - Op de middellange termijn is opwaardering van de Midden-Zeelandroute, in samenhang met een nieuwe Oosterscheldeoververbinding ter vervanging van de Zeelandbrug, essentieel. De provincie Zeeland en het Rijk zijn deze opwaardering aan het verkennen. Schouwen-Duiveland werkt hier actief aan mee en dringt aan op duidelijkheid over planvorming, besluitvorming en investeringen. Realiteit daarbij is dat we aan het begin van de verkenning staan en de opwaardering van de Midden-Zeelandroute door het Rijk zal worden afgewogen tegen andere nationale infrastructurele projecten.
- We vinden het belangrijk dat inwoners gebruik kunnen maken van goed openbaar vervoer. Vanaf eind 2026 start de nieuwe openbaar vervoersconcessie voor Zeeland met vervoerder EBS. In aanvulling op de bus is er flexvervoer in de vorm van de 'hub'. In dat kader realiseren we 8 mobiliteitshubs. Ons eiland was het startgebied voor deze innovatie. We willen koploper blijven voor innovatieve mobiliteitsoplossingen.

- De buslijnen naar Goes en Rotterdam zijn essentieel, met name voor jongeren, het onderwijs en de arbeidsmarkt. We zetten ons bij de provincie in voor behoud en uitbouw van de frequentie van deze lijnen.
- We evalueren het huidige parkeerbeleid en onderzoeken of we de primaire doelstelling van het reguleren van verkeersstromen kunnen uitbreiden naar het genereren van inkomsten. Hierbij brengen we ook de mogelijke neveneffecten in kaart.

We vinden een duurzame toekomst voor onze inwoners en ondernemers belangrijk en willen daarin investeren. Het klimaat verandert en de gevolgen zijn merkbaar. Langere periodes van droogte zijn daar een voorbeeld van. We blijven werken aan de energietransitie en zetten ons in voor het behouden van de hoge milieukwaliteiten op ons eiland. We houden vast aan de ambitie om in 2040 energieneutraal te zijn. Daarmee bedoelen we dat we binnen onze gemeentegrenzen evenveel duurzame energie opwekken als we verbruiken. We houden de uitvoerbaarheid van de ambitie in het vizier.

Er liggen forse doelstellingen voor duurzaamheid die haalbaar en uitvoerbaar moeten zijn voor inwoners en bedrijven. Het 'laaghangend fruit' voor het bereiken van de duurzaamheidsdoelen is inmiddels geplukt. Het verder verduurzamen van bijvoorbeeld mobiliteit en de gebouwde omgeving gaat gepaard met stevige uitdagingen. Ons uitgangspunt is dat we voldoen aan (inter)nationale doelen en verplichtingen. Als gemeente formuleren we geen bovenwettelijke doelen en regels. We gaan door met de uitvoering van de maatregelen uit het Spoorboek duurzaamheid en milieu. Gelet op de financiële situatie van de gemeente streven we ernaar om de uitvoering sober in te richten met een zo efficiënt mogelijke inzet van de beschikbare financiële middelen.

Acties en resultaten voor deze raadsperiode:

- Ons doel is om in 2030 60% van ons energieverbruik duurzaam op te wekken. Naast energiebesparing zetten we in op verduurzaming van het aanbod van energie. Dat doen we door middel van kleinschalige zon- en windenergieprojecten, zoals kleine windturbines bij agrarische bedrijven en zon-op-dak. We onderzoeken of we dergelijke projecten verder kunnen stimuleren op geschikte locaties nabij dorpskernen, bedrijventerreinen, campings en sportaccommodaties.
- Zoals op vele plekken in het land wordt ook ons eiland geconfronteerd met netcongestie. Dit belemmert de voortgang van de energietransitie en zet de woningbouw en uitbreiding of vestiging van bedrijven onder druk. We doen er alles aan om de problemen met netcongestie aan te pakken. We maken in een zo vroeg mogelijk stadium afspraken met netbeheerder Stedin over aanvragen voor transportcapaciteit. Daarnaast pakken we lokaal de netcongestie aan door middel van:
 - De realisatie van een 150/21/10kV-station Zierikzee inclusief een 150kV-ondergronds kabeltracé naar station Halsteren.
 - Het stimuleren van kleinschalige energieopslag met batterijen. Daarvoor zetten we de subsidieregeling voor inwoners en ondernemers voort. Doel is het terugdringen van netcongestie door lokale en tijdelijke opslag van PV-elektriciteit voor later (eigen) gebruik. We stimuleren huishoudens om hun energieverbruik slim te regelen. Ook komen we met beleid om het laden van auto's over de stoep mogelijk te maken.
- Samen met de ondernemers van Zierikzee, Scharendijke, Renesse en Bruinisse werken we aan collectieve projecten zoals energiehubs, collectieve duurzame energieopwekking en -opslag en alternatieven voor aardgas. Hiervoor maken we gebruik van het innovatiefonds collectieve energieopslag.

-
- Er komt een programma voor de transitie naar aardgasvrij. We doen daarvoor onderzoek naar uitvoerbare alternatieven voor aardgas in onze kernen en wijken. Dit gebeurt in samenhang met het opstellen en uitvoeren van wijkuitvoeringsplannen. Met de inwoners in de kernen Bruinisse, Zierikzee, Brouwershaven en Renesse verkennen we de mogelijkheid voor een kleinschalig collectief warmtenet.
 - Oplossingen voor duurzame energie moeten passen bij ons eiland en de ruimtelijke functies voor wonen, landbouw en natuur. We werken niet mee aan uitbreiding van het aantal grote windturbines op ons eiland. Kleine windmolens tot maximaal 23 meter tiphoogte en windwokkels blijven onder voorwaarden mogelijk. Zonneparken op agrarische grond vinden we niet wenselijk.
 - We onderzoeken voor de periode ná 2030 de mogelijkheden om onze resterende opgave voor duurzame energie te realiseren. De uitkomsten daarvan betrekken we bij het actualiseren van het ruimtelijk beleid duurzame energie en het opstellen van de Omgevingsvisie.
 - Natuur en Milieu Educatie Schouwen-Duiveland (NME) is voor onze gemeente een belangrijke uitvoeringspartner op het gebied van duurzaamheid en milieu. NME werkt aan professionalisering van de organisatie en werkprocessen. Dit biedt kansen. We evalueren de huidige activiteiten die NME in onze opdracht uitvoert. Aan de hand daarvan spreken gemeente en NME af hoe zij het partnerschap verder vormgeven. We kijken hierbij vooral naar ondersteuning bij de uitvoering voor wettelijke doelen op het gebied van klimaat en energie. Op basis van een inhoudelijke en financiële onderbouwing werken we dit uit in één integrale opdracht met meetbare prestatieafspraken van de gemeente aan NME. De ondersteuning van vrijwilligers die zwerfafval inzamelen loopt in deze opdracht mee.
 - We hebben een forse beheer- en onderhoudsopgave voor de riolering. Na meerdere keren uitstel gaan we hier in deze periode gefaseerd mee aan de slag, om te voorkomen dat de riolering niet meer goed functioneert en milieu en gezondheid onder druk komen te staan. Waar mogelijk combineren we dit met andere opgaven zoals stads- en dorpsvernieuwing en aanpassingen in de openbare ruimte.
 - We stimuleren dat iedereen bijdraagt aan biodiversiteit en we zorgen dat dit in balans is met de ambities voor onder meer woningbouw en economie. We leggen de aanpak vast in een visie op biodiversiteit die onderdeel wordt van onze Omgevingsvisie.
 - Gelet op de urgente woonopgave in samenhang met de leefbaarheid aan de westkant van ons eiland, sturen we bij de provincie aan op het weer mogelijk maken van natuurvergunningverlening voor ruimtelijke ontwikkelingen in dat gebied. We verlenen medewerking aan de gebiedsgerichte aanpak van de provincie wanneer dat bijdraagt aan realistische, uitvoerbare oplossingen in het gebied die ook kunnen rekenen op draagvlak bij inwoners en ondernemers. Als er, dankzij maatregelen voor natuurherstel op ons eiland, weer ruimte komt voor vergunningverlening, moet die ruimte ten goede komen aan projecten op ons eiland.
 - Op het gebied van waterkwaliteit spannen we ons, in samenwerking met het waterschap en andere overheden, in voor het voldoen aan de wettelijke normen in de Kader Richtlijn Water.

Schouwen-Duiveland heeft een sterk midden- en kleinbedrijf met veel familiebedrijven. Belangrijke economische sectoren op ons eiland zijn de groot- en detailhandel, toerisme, horeca en landbouw. De visserijsector is weliswaar economisch gezien niet groot, maar toch belangrijk vanwege de cultuurhistorische betekenis van deze sector, en voor de beleving van ons eiland.

Bedrijven bieden onze inwoners werkgelegenheid en zijn belangrijk in het kunnen binden van nieuwe inwoners aan ons eiland. We willen dat bedrijven de ruimte hebben om te groeien en te innoveren. Als gemeente hebben we niet overal invloed op; de economie is mede afhankelijk van factoren in een mondiaal krachtenveld. Wat we als gemeente wél kunnen doen is ervoor zorgen dat de randvoorwaarden voor economische ontwikkeling op het eiland optimaal zijn. Daarbij denken we in mogelijkheden en kansen en willen we geen onnodige barrières opwerpen. We hechten eraan om goed in contact te staan en samen te werken met ondernemers. We willen hen in staat stellen om in te spelen op onze snel veranderende economie en arbeidsmarkt. Voor veel bedrijven op het eiland is het vinden van goed gekwalificeerd personeel een urgent knelpunt. De gemeente helpt met het versterken en verbinden van initiatieven van werkgevers en onderwijsinstellingen. Ook ondersteunen we ondernemers in de beschikbaarheid van bedrijfsgronden en oplossingen voor netcongestie en verduurzaming.

Acties en resultaten voor deze raadsperiode:

- Onze ondernemers moeten de gemeente ervaren als een partner bij het realiseren van hun ambities. Om dat te bereiken gaan we het Ondernemersloket verder professionaliseren. Binnen het loket bieden de bedrijfscontactfunctionarissen zoveel mogelijk één aanspreekpunt voor ondernemers voor hun contacten met de gemeente, van het aanvragen van vergunningen tot subsidies voor verduurzaming. Het Ondernemersloket werkt daarvoor samen met Impuls Zeeland en de kernenmanagers.
- Samen met ondernemers onderzoeken we welke regels te gedetailleerd zijn en belemmerend werken voor de groei en ontwikkeling van bedrijven op het eiland. We doen voorstellen aan de gemeenteraad om regels te schrappen of aan te passen.
- We voeren het Bedrijventerreinenprogramma uit. We richten ons daarbij eerst op de ontwikkeling van het bedrijventerrein Zierikzee Zuidoost. Gezien de ruimtelijke ontwikkelingen op de as Zierikzee-Bruinisse en de samenhang met de Midden Zeelandroute, starten we in deze raadsperiode een verkenning naar de mogelijkheden om in Nieuwerkerk, Oosterland en/of Bruinisse locaties voor bedrijven te ontwikkelen. We onderzoeken welke (nieuwe) bedrijven van meerwaarde zijn voor de economie op ons eiland en welk aanbod daarbij past. We treden hierover in overleg met de provincie.
- We steunen Bedrijven Investeringszones (BIZ'en), waarin ondernemers gezamenlijk werk maken van activiteiten voor versterking van de betreffende kern. Als gemeente faciliteren we de procedures voor oprichting of verlenging. Aan de hand van een evaluatie bepalen we of we de subsidies voor de BIZ'en en de kernenmanagers structureel maken.

-
- Om onze economie draaiende te houden zijn arbeidsmigranten nodig, bijvoorbeeld in de glastuinbouw en in de horeca. We willen grip hebben op de huisvesting van arbeidsmigranten. We nemen daarom een actieve (regie)rol om samen met ondernemers oplossingen te vinden voor het huisvesten van arbeidsmigranten. Handhaving bij illegale situaties en overlast is hier onderdeel van.
 - De Stichting Eilandmarketing Schouwen-Duiveland (SESD) heeft zich tot nu toe succesvol gericht op marketing van met name recreatie en toerisme. We zetten de huidige subsidie aan SESD voort. Vanaf nu vragen we nadrukkelijk wel van SESD dat zij de marketingactiviteiten, in lijn met de oorspronkelijke opdracht, ook gaat richten op de thema's wonen en werken. Een voorbeeld hiervan is het werven van nieuwe inwoners voor woningbouw(projecten). We evalueren de resultaten in 2028.
 - We bewaren de zondagsrust door het niet verder uitbreiden van zondagse activiteiten, met uitzondering van de kermis in Renesse.

Onderwijs-arbeidsmarkt

- Om te zorgen voor voldoende arbeidskrachten met de juiste kwalificaties is een betere aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt nodig. Deze uitdaging overschrijdt de gemeentegrenzen. Daarom nemen we actief deel aan de arbeidsmarktregio Zeeland.
- Tegelijk kijken we breder naar het functioneren van de arbeidsmarkt op en rondom ons eiland. We versterken hiervoor ook de samenwerking met partners buiten Zeeland, bijvoorbeeld de Beroepscampus in Middelharnis.
- We werken aan de realisatie van een fysieke loketfunctie van het Regionaal Werkcentrum in Zierikzee. Werkgevers, werknemers en werkzoekenden kunnen daar terecht met al hun vragen op het gebied van werk en opleiding.
- We ondersteunen ondernemers bij het opzetten en versterken van hun bedrijfsopleidingen en zetten de initiatieven *Hospitality Hub*² en *The Launch*³ voort. We verbinden daarmee ondernemers met scholen en leerlingen in het voortgezet en middelbaar beroepsonderwijs.

² Samenwerking gemeente met onderwijsinstellingen en horeca ondernemers voor onder meer een doorlopende leerlijn hospitality voortgezet onderwijs - middelbaar beroepsonderwijs op het eiland

³ Samenwerking gemeente met YourSurprise; inwoners met afstand tot de arbeidsmarkt worden binnen het bedrijf ontwikkeld naar werk.

Landbouw en visserij

- De landbouw is van oudsher een belangrijke economische sector en drager van het landschap op Schouwen-Duiveland. De agrarische sector heeft op ons eiland een goede uitgangspositie. Tegelijk zien we uitdagingen, bijvoorbeeld op het gebied van verzilting en de beschikbaarheid van zoetwater. Deze uitdagingen pakken we samen aan met de ondernemers en experts in het Living Lab Schouwen-Duiveland.
- We ondersteunen ondernemers praktisch in het nemen van duurzame maatregelen in hun bedrijfsvoering. Dit doen we door middel van voucherregelingen voor technische innovaties voor onder andere de opvang en de opslag van zoet water en systemen voor irrigatie. Naast efficiënt gebruik van zoetwater leidt dit tot een betere benutting van meststoffen en gewasbescherming. Op deze manier helpen we boeren om hun bedrijven toekomstbestendig te maken en realistisch bij te dragen aan het herstel van de biodiversiteit, het sluiten van kringlopen en de waterkwaliteit.
- Samen met de provincie en het waterschap realiseren we op Schouwen-Duiveland een geoptimaliseerd en klimaatadaptief watersysteem dat wateroverlast bij extreme buien voorkomt. Ook verbetert dit het watervasthoudend vermogen van landbouwgronden en zorgt het voor de aan- en afvoer van zoet water in droge periodes.
- Met provincie, waterschap en Rijk maken we uitvoerbare plannen om de beschikbaarheid van zoetwater te vergroten. We sluiten aan bij de doelen en kaders van het Nationaal Deltaprogramma met het deelprogramma Zuidwestelijke Delta. Daarnaast blijven we ons hard maken voor realistische en uitvoerbare maatregelen voor externe aanvoer van zoetwater naar ons eiland.
- Onze lokale vissers en kwekers bedienen zowel de (inter)nationale als de groeiende lokale markt. We stimuleren dat verse en ambachtelijk verwerkte producten verkocht worden in regionale restaurants en op markten (korte ketens). Hiervoor voeren we, samen met de visserijsector, projecten uit binnen de kaders van de Zeeuwse Visserij Agenda en het Visserij Ontwikkelplan Zuidwest Nederland.
- We werken samen met andere visserijgemeenten om in te spelen op innovaties voor een duurzame visserij, met minder impact op waterkwaliteit en zeebodem en een bijdrage aan de biodiversiteit.
- We ondersteunen initiatieven voor herstel van de kreeftenpopulatie in de Oosterschelde.

Schouwen-Duiveland is een populaire vakantiebestemming. Jaarlijks zijn er circa 5,5 miljoen toeristische overnachtingen op ons eiland. De kwaliteit van de leefomgeving - met onze kust, de duinen, de natuur en de weidsheid van het landschap - in combinatie met een mooi aanbod van voorzieningen, trekt mensen aan. Daarom is het belangrijk dat we hier goed voor zorgen. Het toerisme op ons eiland is geen vanzelfsprekendheid. De toeristische gast is veeleisender geworden, wil beleving en maakt keuzes op basis van de actualiteit, zoals het weer. We hebben als toeristische bestemming steeds meer concurrentie van andere bestemmingen in binnen- en buitenland. Dat vraagt om blijvende ontwikkeling van ons toeristisch product en een sterke positionering door ons te onderscheiden op basis van onze kernkwaliteiten.

Toerisme, horeca en recreatie zijn belangrijk voor onze economie, werkgelegenheid en het behoud van onze lokale voorzieningen. We zijn trots op onze toeristische sector en wat deze ons biedt. We willen dat het op Schouwen-Duiveland prettig leven, wonen en ondernemen is én dat bezoekers zich welkom voelen. Daarom bewaken we de balans tussen de leefbaarheid voor onze inwoners en de levendigheid zorgvuldig. We handhaven dan ook de stop op nieuwvestiging van verblijfsrecreatie. Samen met onze ondernemers maken we werk van kwaliteitsverbetering, innovatie en verduurzaming van bedrijven en zetten we in op het beter spreiden van de gasten over het eiland en over de seizoenen.

Acties en resultaten voor deze raadsperiode:

- We bouwen verder aan de Agenda Toerisme en passen het daarmee samenhangende Ontwikkelkader toe. We zorgen dat we hierover steeds in goed contact staan met de toeristische sector op het eiland.
- Kwaliteit gaat boven kwantiteit: we ondersteunen ondernemers actief bij het opwaarderen en verduurzamen van bestaande verblijfsrecreatie, zodat zij een aantrekkelijk en toekomstbestendig product kunnen blijven bieden aan onze gasten.
- We houden vast aan de stop op nieuwvestiging van recreatie evenals een maximum van 25 plaatsen per minicamping. We verkennen samen met recreatieondernemers hoe zij, binnen de gestelde kaders, hun bedrijven kunnen blijven ontwikkelen, passend bij de toeristische kwaliteiten van ons eiland.
- We verhogen de toeristenbelasting. We geven de sector over een periode van minimaal vier jaar duidelijkheid over de hoogte van de toeristenbelasting.
- We betrekken in onze verkenning hoe we een bijdrage kunnen vragen van dagrecreanten, bijvoorbeeld door een hogere bijdrage te vragen via parkeergelden, waarbij we onze inwoners willen ontzien (bijvoorbeeld door te werken met vignetten). We onderzoeken hoe we dit kunnen combineren met alternatief vervoer over het eiland (zoals een hop-on-hop-off voorziening) om de druk op de infrastructuur op het eiland te verminderen.

- We stimuleren verbreding van het toeristisch aanbod met slechtweer- en wellnessvoorzieningen. We bieden ruimte aan ondernemers die met initiatieven komen die passen bij de schaal en het karakter van ons eiland, aanvullend op wat er al aan voorzieningen is.
- We kijken voor de locatie van deze voorzieningen in eerste instantie naar de centraal en oostelijk gelegen delen van het eiland, waar het toerisme in mindere mate aanwezig is dan aan de westzijde.
- We houden vast aan het standpunt dat er geen permanente bewoning mogelijk is van recreatiewoningen op het eiland. Tegelijk zien we, vanwege de druk op de woningmarkt, in het rijksbeleid een beweging die de andere kant op gaat. We onderzoeken de kansen en risico's die dat kan geven voor Schouwen-Duiveland. Ons uitgangspunt daarbij is behoud van de kwaliteit van het toeristisch product.

Veiligheid is belangrijk voor de leefbaarheid van onze steden en dorpen. Het daarop toezien en handhaven zijn kerntaken van de gemeente. Overlast en criminaliteit pakken we stevig aan. Hiervoor zetten we in op de zichtbaarheid van onze BOA's voor toezicht en handhaving. Zij werken intensief samen met politie, wijkteams en inwoners. Bij incidenten koppelen BOA's naar inwoners terug over de gekozen aanpak en hoe er eventueel verder gehandeld gaat worden. Naast repressie blijven we inzetten op preventie en het geven van voorlichting. We stimuleren inwoners en bedrijven om melding te doen van onveilige en verdachte situaties. Samenwerken doen we ook in regionaal verband met de Veiligheidsregio en andere veiligheidspartners. We doen dat in het bijzonder op die thema's waar een bovenlokale veiligheidsaanpak noodzakelijk is, zoals voor het bestrijden van georganiseerde criminaliteit, ondermijning en het bevorderen van maatschappelijke weerbaarheid.

Veiligheid gaat ook over de veiligheid van mensen thuis en in hun leefomgeving. Alle inwoners moeten zich fysiek én psychisch veilig kunnen voelen, van jong tot oud. Daarom hebben we nadrukkelijk aandacht voor het voorkomen en aanpakken van huiselijk geweld, kindermishandeling, mensenhandel en andere vormen van onveiligheid in afhankelijkheidsrelaties, zoals femicide. Dit vraagt om een gezamenlijke inzet van gemeente, zorg- en veiligheidspartners en de samenleving. We zetten in op vroegsignalering, passende ondersteuning en het doorbreken van onveilige situaties, met oog voor de persoonlijke omstandigheden van inwoners.

Acties en resultaten voor deze raadsperiode:

- We stellen in 2026 een nieuw integraal veiligheidsbeleid op. We voeren dat in deze raadsperiode uit met als doel om het relatief hoge niveau van veiligheidsgevoel op ons eiland te behouden en te versterken. Dit monitoren we op basis van cijfermatige data via de Veiligheidsmonitor. Hierover communiceren we naar onze inwoners en bedrijven.
- Digitale veiligheid staat in toenemende mate onder druk. Dit vraagt meer aandacht in ons veiligheidsbeleid. In aansluiting op de landelijke aanpak en in samenwerking met de politie werken we aan het verhogen van de digitale weerbaarheid van onze inwoners en bedrijven. In het gemeentelijk beleid voor informatieveiligheid en privacy nemen we maatregelen op voor het verbeteren van de digitale veiligheid van de gemeentelijke organisatie en systemen, in het bijzonder voor de bescherming van data.
- Bij calamiteiten op ons eiland is de uitvoering van het Regionaal calamiteitenplan leidend. Gelet op de krapte van de infrastructuur in de historische binnenstad en de ontsluiting met rijkswegen maken we, aanvullend aan het regionaal plan, een aantal specifieke afspraken over hoe te handelen bij calamiteiten in en rondom Zierikzee.
- In samenwerking met de provincie, Veiligheidsregio, Staatsbosbeheer en (recreatie)ondernemers geven we uitvoering aan het Natuurbrandpreventieplan voor de Kop van Schouwen. Dit doen we door onder meer bluswaterlocaties, compartimentering en schuillocaties te realiseren.
- De gemeente verleent geen vergunningen voor de vestiging van een coffeeshop.

- We zijn, binnen de wettelijke kaders, zo terughoudend mogelijk met vergunningen voor seksinrichtingen en openbare erotische evenementen.
- In samenwerking met de andere Zeeuwse overheden spannen we ons in voor het opzetten van de Zeeuwse aanpak maatschappelijke weerbaarheid.
- We versterken de samenwerking tussen zorg- en veiligheidspartners, zodat signalen van onveiligheid in de persoonlijke levenssfeer eerder worden herkend en inwoners sneller passende hulp ontvangen.

Veerkrachtige en zorgzame buurten

9

Schouwen-Duiveland is een eiland met sterke gemeenschappen. De sociale cohesie in onze kernen is groot. We zijn daar trots op en willen dit behouden en versterken. Het is de basis voor de zorg voor elkaar. Mensen in gemeenschappen maken dit mogelijk.

Acties en resultaten voor deze raadsperiode:

- We zetten in op een samenbindende dorpsvoorziening voor inwoners in alle kernen. In dit verband verkennen we hoe we deze voorzieningen beter kunnen verbinden aan maatschappelijke functies zoals de Stevige Lokale Teams. Zeeuwland en de Stichting dorps- en gemeenschapshuizen zijn hierin belangrijke partners. We werken in 2027 toe naar een nieuwe samenwerkingsovereenkomst met deze partijen. Nieuwe afspraken over de wijze van financiering zijn daar onderdeel van.
- In het verlengde hiervan onderzoeken we voor een aantal kleine kernen de mogelijkheid om functies te combineren in één gebouw, door bijvoorbeeld het dorpshuis onder te brengen in een kerkgebouw.
- We vinden het belangrijk dat de stads-, dorps en wijkraden hun werk kunnen voortzetten. Zij zijn een waardevolle schakel in het contact met en de participatie van inwoners. Er is een kwaliteitsslag gemaakt dankzij de inzet van de coordinator voor stads-, dorps- en wijkraden. Deze inzet zetten we voort. We evalueren de ondersteuning periodiek en stellen bij als dit nodig is.
- We willen de kracht van onze gemeenschappen benutten en verbinden met de preventieve aanpak voor zorg, jeugdhulp en ondersteuning van mensen die moeite hebben om rond te komen. Dit betekent bijvoorbeeld dat we de activiteiten van de stads-, dorps- en wijkraden, sportverenigingen en kerken combineren met het werk van de Stevige Lokale Teams en onze gezondheids- en welzijnsprogramma's (zoals Schouwen-Duiveland Vitaal en Opgroeien in een Kansrijke Omgeving).

Een deel van onze inwoners heeft helaas moeite om dagelijks rond te komen en worstelt met schulden. Hierdoor kunnen zij niet goed meedoen met werk, onderwijs en de zorg voor hun naasten. We willen deze mensen helpen. Dit doen we door ondersteuning te bieden en in te zetten op preventie. Oftewel, voorkomen dat mensen in een uitzichtloze situatie terecht komen. Zodat zoveel mogelijk mensen op ons eiland mee kunnen doen aan de samenleving.

Acties en resultaten voor deze raadsperiode:

- We behouden ons aanbod van regelingen voor ondersteuning van mensen met een laag inkomen, afgestemd naar verschillende inkomensgrenzen. We proberen zoveel mogelijk mensen voor wie deze regelingen bestemd zijn te bereiken, om het gebruik ervan te stimuleren.
- Wanneer sprake blijft van structurele onderbenutting van deze regelingen corrigeren we dit met een wijziging in de begroting, zodat we deze middelen voor andere doelen kunnen inzetten.
- We maken werk van het voorkomen van problematische schulden. Dat doen we door vanuit het team vroegsignalering inwoners te ondersteunen bij dreigende schulden voor huur, zorgverzekering en nutsvoorzieningen. Daarnaast bieden we budgetcoaching en andere vormen van hulp aan via diverse maatschappelijke organisaties en vrijwilligers. Ook doen we onderzoek naar aanvullende preventieve interventies. We ondersteunen inwoners met problematische schulden om weer grip te krijgen op hun financiën en daarmee op hun leven. We verbinden deze aanpak aan onze Stevige Lokale Teams.
- Nieuwkomers in onze gemeente die minder zelfredzaam zijn, waaronder een deel van de vluchtelingen en statushouders, ondersteunen we proactief door hen op weg te helpen naar werk en onderwijs. Dit bevordert hun integratie en zelfredzaamheid.
- Het participatiebedrijf De Zuidhoek en het Loket Samenleving en Zorg bieden ondersteuning aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, zodat zij met goede begeleiding kunnen werken en meedoen aan de samenleving. De Zuidhoek zetten we, als onderdeel van de gemeentelijke organisatie, nadrukkelijker in om hier invulling aan te geven. De bedrijfsvoeringstaken van de gemeente en de Zuidhoek worden samengevoegd in één afdeling bedrijfsvoering.
- In de tweede helft van 2026 komt een voorstel naar de gemeenteraad over de (financiële) keuzes die voortkomen uit de business case die momenteel voor de Zuidhoek wordt opgesteld. We erkennen dat deze veranderingen impact hebben op de mensen, organisatie en werkprocessen van de Zuidhoek. Tegelijk is het noodzakelijk de in gang gezette veranderingen voort te zetten om de bedrijfsvoering en dienstverlening toekomstbestendig te maken.

We willen dat ons eiland een fantastische plek blijft voor kinderen om op te groeien. De meeste kinderen groeien gelukkig op zonder grote zorgen. De zorgzame omgeving van ouders/gezin, buurt en school is de kracht van Schouwen-Duiveland. We kijken naar elkaar om. Tegelijk moeten we constateren dat het met een deel van de kinderen op ons eiland niet goed gaat. Eén op de acht kinderen maakt gebruik van jeugdhulp en het gebruik van verslavende middelen onder jongeren ligt fors hoger dan het landelijk gemiddelde. We nemen verantwoordelijkheid voor de jeugd die onze toekomst is.

Acties en resultaten voor deze raadsperiode:

- Ons streven is dat minder kinderen een beroep hoeven te doen op jeugdhulp. Niet omdat hulp minder belangrijk is, maar omdat we willen dat kinderen veilig, gezond en kansrijk kunnen opgroeien. We investeren hiervoor meer in preventie en het versterken van gezinnen en sociale netwerken. Dit moet ertoe leiden dat problemen eerder worden herkend en zwaardere maatwerkvoorzieningen via jeugdzorginstellingen minder vaak nodig zijn. Het is de bedoeling dat dit op termijn bijdraagt aan meer beheersbare kosten voor de jeugdzorg.
- We werken voor het realiseren van deze ambitie samen met onder meer scholen, huisartsen, GGD en SMWO. Dit combineren we met onze aanpak voor bestaanszekerheid, waar het accent ook meer komt te liggen op preventie.
- We zetten de activiteiten voor ouders en jongeren via Opgroeien in een Kansrijke Omgeving (OKO), Gezond en Actief Schouwen-Duiveland (GASD) en het naschoolse programma BLOEI! voort. Dit aanbod is onderdeel van het investeren in preventie.
- We versterken onze regierol op jeugdhulp met Stevige Lokale Teams die weten wat er speelt bij een kind met (dreigende) problemen en die zo nodig de juiste aanpak en hulp bieden. Deze teams zijn de spil in het netwerk van organisaties rond een kind. Vanuit deze teams borgen we dat er op tijd actie wordt ondernomen. Te allen tijde willen we situaties voorkomen waarin betrokken partijen 'weten dat er iets aan de hand is, zonder dat er wordt ingegrepen'.
- Als een kind specialistische jeugdzorg nodig heeft, zorgen we dat deze zorg snel en effectief geboden kan worden. We willen onnodige herhaling en stapeling van zorg voorkomen. We schakelen behandelingen tijdig af als dat verantwoord kan, met aandacht voor het welzijn en de ontwikkeling van het kind. Zo zorgen we er ook voor dat specialistische jeugdzorg beschikbaar blijft voor de meest kwetsbare kinderen en gezinnen.
- We willen dat alle kinderen op Schouwen-Duiveland naar school gaan in een modern, goed functionerend onderwijsgebouw. Veel van de huidige schoolgebouwen op het eiland zijn verouderd en vragen om een grootschalige renovatie (ook wel vernieuwbouw genoemd). We volgen de aanpak in het vastgestelde Integraal Huisvestingsplan Onderwijs. We houden vast aan de daarin opgenomen gefaseerde uitvoering, zoals overeengekomen met de schoolbesturen.

- Het baart ons zorgen dat een toenemend aantal kinderen op het eiland niet naar school gaat, de zogeheten 'thuiszitters'. We willen beter inzicht in de omvang en achtergronden van deze groep kinderen. Op basis daarvan zetten we een effectieve aanpak op. Dat doen we in samenwerking met het Regionaal Bureau Leerlingzaken Oosterschelderegio.
- Als gemeente werken we, waar passend, aan scheidingspreventie en het versterken van relaties en gezinnen, onder andere door ondersteuning van preventieve initiatieven.

Een gezond lichaam en een gezonde geest zijn belangrijk voor ons allemaal. Onze inwoners zijn hiervoor in eerste instantie zelf verantwoordelijk. Tegelijk zien we dat een gezonde leefstijl met gezond eten en voldoende beweging niet voor iedereen vanzelfsprekend is. Schouwen-Duiveland scoort hoger dan het landelijk gemiddelde op overgewicht en het gebruik van verslavende middelen. We willen de gezondheid van inwoners bevorderen met een passend aanbod van zorg en ondersteuning. Bovenal zetten we - ook hier - in op preventie. Met sport als essentieel onderdeel. We bevorderen dat inwoners een sport kunnen beoefenen. Sportverenigingen zijn daarin onze partner.

Vrijwilligers en mantelzorgers zijn onmisbaar voor onze samenleving. Zij zetten zich dagelijks in voor anderen, vaak op de achtergrond. Zij zijn op allerlei plekken actief, bijvoorbeeld in de zorg voor hun naasten, bij de brandweer en strandreddingsbrigade, in verenigingen, dorpshuizen en bij evenementen. Mede dankzij hun inzet blijft onze samenleving sterk, betrokken en leefbaar. We waarderen hun inzet en bieden ondersteuning waar dat nodig is.

Acties en resultaten voor deze raadsperiode:

- De uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) is in onze gemeente op orde en dat houden we zo met voortzetting van het ingezette beleid. Dit betekent dat er zorg beschikbaar blijft voor onze meest kwetsbare inwoners.
- De preventieve gezondheidsaanpak met onder meer 'SD Vitaal' en 'Welzijn op recept' zetten we structureel voort. We gaan de activiteiten verder richten op het bevorderen van mentale gezondheid, in het bijzonder van jongeren en ouderen, voor wie eenzaamheid in toenemende mate een probleem is.
- Voor het behoud en het versterken van de huisartsenzorg op het eiland sluiten we aan op de activiteiten van de Zeeuwse zorg coalitie. Met de huisartsen en andere zorgverleners op het eiland onderhouden we goede contacten om hen te ondersteunen bij onze gezamenlijke ambitie om de zorg dichtbij onze inwoners te houden.]
- We stellen in 2027 een integraal plan op voor sportaccommodaties, waaronder de renovatie en vernieuwing van velden en gebouwen. Verzoeken van sportclubs en gemeenschappen lopen daarin mee, waarbij we een breed aanbod van sporten op het eiland stimuleren. Op basis van een integrale afweging nemen we besluiten over mogelijke financiële ondersteuning door de gemeente. De combinatie met een eigen bijdrage van sportclubs en gemeenschappen nemen we hierbij in ogenschouw.
- Met de toenemende vergrijzing op ons eiland zijn er meer inwoners die te maken krijgen met dementie. We willen in deze raadsperiode het predicaat 'dementievriendelijke gemeente' te ontvangen van de Alzheimerstichting. Hiervoor voeren we dementievriendelijke maatregelen uit. Bijvoorbeeld in het aanbod van dagbesteding en bij de aanleg van voorzieningen en het beheer en onderhoud van de openbare ruimte. We werken hierin samen met partners zoals Odensehuis, Allévo, SMWO, stichting Alzheimer en mantelzorgers.

Schouwen-Duiveland kent een rijk aanbod aan kunst, cultuur en erfgoed. Het is onderdeel van onze identiteit en maakt Schouwen-Duiveland een fijne plek om te wonen en om te verblijven. We hebben de verantwoordelijkheid om onze cultuur en ons erfgoed te behouden en waar mogelijk te versterken. Er is op ons eiland een dusdanig rijk aanbod aan activiteiten, evenementen en instellingen dat we niet alles kunnen ondersteunen vanuit de gemeente. We moeten hier prioriteiten in stellen. Dit doen we in samenhang met de inzet van vrijwilligers, medeoverheden en particuliere initiatieven.

Acties en resultaten voor deze raadsperiode:

- We brengen in kaart welke gemeentelijke (monumentale) gebouwen we willen behouden en verkopen. Voor gebouwen die we willen verkopen, gaan we op zoek naar initiatiefnemers voor een passende (her)bestemming. We doen dit in samenhang met de noodzakelijke verduurzaming.
- Voor de instandhouding van monumentale kerkgebouwen stimuleren we multifunctioneel gebruik van de ruimte. In kernen waar daar draagvlak voor is stimuleren we ook de combinatie met een dorpshuisfunctie in de kerk.
- We werken aan een breed, divers cultureel aanbod voor inwoners en gasten op Schouwen-Duiveland. Een flink deel van de gemeentelijke cultuursubsidiemiddelen gaat momenteel naar ondersteuning van twee musea op het eiland: het Watersnoodmuseum en het Stadhuismuseum. Bij het opstellen van een nieuw museumbeleid nemen we onder meer deze situatie kritisch onder de loep. We betrekken daarbij het perspectief voor andere culturele instellingen, waaronder de kleinere musea.
- In het verlengde daarvan steunen we de ambitie van het Watersnoodmuseum om een museum te zijn met een landelijke uitstraling. We willen dat medeoverheden (provincie, Rijk), bedrijven en fondsen gaan bijdragen aan de exploitatie van het museum. De gemeentelijke bijdrage aan het Watersnoodmuseum gaan we richten op de functie van herinneringscentrum.
- De Nieuwe Kerk in Zierikzee is een culturele voorziening in een beeldbepalend monumentaal pand dat we willen behouden. Een haalbare exploitatie is daarvoor essentieel. We zien mogelijkheden voor de kerk als een stadszaal voor bijzondere evenementen en activiteiten. In samenwerking met de Stichting Oude Zeeuwse Kerken stellen we een toekomstplan op met als doel de kerk in stand te houden zonder grote structurele bijdrage van de gemeente.
- De exploitatie van de Nicolaaskerk in Brouwershaven laten we over aan de markt.
- De ontwikkeling van poppodium Brogum is een verrijking van het cultureel aanbod op het eiland waar de gemeente fors in investeert. Wij verwachten van Brogum een ondersteunende rol binnen de totale lokale cultuursector. Met het partnerschap dat we zijn aangegaan, zullen we scherp monitoren dat Brogum rapporteert over de bedrijfsvoering en exploitatie.

- Als onderdeel van de subsidieafspraken vragen we Brogum om een aantal keer per jaar betaalbare en aantrekkelijke optredens voor jongeren te organiseren en lokaal talent een podium te bieden.
- We spannen ons in voor het behoud van het snijden van zeegroenten als cultureel erfgoed op ons eiland.

We staan voor een open, betrouwbare en verbindende bestuurscultuur op Schouwen-Duiveland. Als gemeente werken we doelgericht aan maatschappelijk opgaven. We presteren, zijn bereikbaar, komen beloftes na en zijn dienstverlenend naar inwoners en bedrijven.

Op ons eiland staan we naast elkaar. We bouwen samen aan een gemeenschap waarin samenwerking, respect, luisteren naar elkaar en oog hebben voor verschillende perspectieven vanzelfsprekend zijn. Juist die diversiteit aan ideeën en ervaringen helpt ons om tot zorgvuldige en breed gedragen besluiten te komen. Met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties werken we proactief samen; we willen de kennis en expertise van inwoners en ondernemers benutten. De gemeentelijke organisatie is wendbaar en slagvaardig, zodat zij adequaat kan inspelen op veranderende omstandigheden.

Om onze doelen te kunnen realiseren en dienstverlenend te zijn naar de samenleving is een stabiele financiële situatie van de gemeente een voorwaarde. Er moet een (meerjarig) evenwicht zijn tussen inkomsten en uitgaven. Daarvoor maken we in deze raadsperiode scherpe financiële keuzes. Aan het einde van deze paragraaf is hiervoor een aantal afspraken opgenomen.

Acties en resultaten voor deze raadsperiode:

- We stellen het beleid voor participatie vast. Het doel hiervan is inwoners, ondernemers en organisaties zorgvuldig en op tijd te betrekken bij plannen die hun belang raken en op manieren en plekken die bij hen passen. Tegelijk kan participatie betekenen dat de gemeente als overheid actief meedoet in initiatieven vanuit de samenleving. Goede participatie verbetert de kwaliteit van plannen en besluiten en draagt bij aan draagvlak en aan vertrouwen in de gemeente. Voorafgaand aan een participatietraject maken we duidelijk wat het doel is en wat partijen daarvan mogen verwachten. We koppelen terug wat er met de opbrengsten van participatie is gedaan.
- We maken onze gemeentelijke dienstverlening toekomstbestendig en wendbaar. Daarvoor stellen we een visie op dienstverlening op met servicenormen en meetbare resultaten. De visie is bedoeld om bewuster, eenduidiger, effectiever en meer inwonergegericht te werken. We zorgen dat alle inwoners behalve telefonisch en digitaal ook op een fysieke plek veilig in contact kunnen komen met de gemeente. Hiervoor richten we de centrale hal van het gemeentehuis opnieuw in.
- Mensen met een vraag of verzoek proberen we zo snel mogelijk adequaat te helpen; we houden hen op de hoogte van de voortgang van hun vraag of verzoek.
- In lijn met de Direct Duidelijk Deal communiceert de gemeente in begrijpelijke taal. Onze communicatie zetten we in voor het uitleggen wat we als gemeente (gaan) doen en hebben bereikt voor onze inwoners.
- We versterken het gemeentelijke informatiemanagement en het veilig gebruik ervan. We werken datagestueurd in de cyclus van beleid, uitvoering en verantwoording. Dit doen we in lijn met de planning & controlcyclus.

-
- We passen Artificial Intelligence (AI) op een verantwoorde manier toe als ondersteunend instrument. We stellen hiervoor kaders op, waarbij transparantie, privacy (veiligheid van data) en menselijke maat de uitgangspunten zijn. Het doel is het verder verbeteren van onze dienstverlening aan inwoners en ondernemers en het efficiënter en slimmer ondersteunen van onze werkprocessen, bijvoorbeeld door het toegankelijker en sneller beschikbaar maken van informatie.
 - We willen een goede werkgever zijn. Tegelijk zet de aanhoudende krapte op de arbeidsmarkt de ambities en kwaliteit van dienstverlening onder druk. Een deel van de medewerkers gaat de komende jaren met pensioen. We voeren een toekomstbestendig personeelsbeleid met een krachtige recruitmentstrategie gericht op het binden van een jonge generatie medewerkers. We zorgen ervoor dat we kennis en ervaring op tijd overdragen om de continuïteit van dienstverlening te bewaken.
 - We vinden het belangrijk dat de capaciteit, kennis en expertise van de gemeentelijke organisatie passen bij de taken en ambities van de gemeente, nu en in de toekomst. Om mee te kunnen bewegen met deze ambities en met de sterke toename van wettelijke taken is de ambtelijke organisatie de afgelopen jaren gegroeid. Ook doet de gemeente voor een deel van haar taken een beroep op externe inhuur en zien we dat ons personeelsbestand vergrijsd. Tegen deze achtergrond willen we onderzoeken hoe de gemeentelijke organisatie zich in capaciteit, kennis en expertise kan door ontwikkelen. We gaan hierbij ook kijken naar nieuwe concepten die het werken bij de gemeente aantrekkelijk maken, zoals een flexibele, projectmatige inzet van medewerkers, verruimde kansen voor doorstroming en combinatiefuncties. Ook willen we mogelijkheden benutten om een beroep te doen op de beschikbare capaciteit van bijvoorbeeld provincie en het Rijk voor gemeentelijke opgaven.
 - Bij de inkoop en aanbesteding van diensten staan zorgvuldigheid, effectiviteit, efficiëntie en een zo klein mogelijk risico op fouten voorop. We vertalen dit door in onze werkprocessen. Waar mogelijk kiezen we bij inkoop en aanbesteding voor lokale ondernemers.
 - Als gemeente spannen we ons in voor het maken en uitvoeren van afspraken van Zeeuwse overheden en het Rijk in een uitvoerings- en investeringsagenda Zeeland 2050. De onderdelen die belangrijk zijn voor ons eiland - verwoord in onze strategische visie Tij van de Toekomst - stellen we hierbij centraal. Het gaat onder meer om het kunnen realiseren van een verantwoorde groei van de bevolking, in samenhang met het verbeteren van de bereikbaarheid van ons eiland en het versterken van de regionale economie en arbeidsmarkt.
 - We handhaven het vastgestelde gemeentelijke vlaggenprotocol. Er komt in deze periode geen uitbreiding, verruiming of herinterpretatie van het vlaggenprotocol. Bestuurlijke neutraliteit en terughoudendheid zijn hierbij leidend.

Financiën

- We kiezen voor een duurzaam financieel beleid met een sluitende meerjarenbegroting. We zetten de beschikbare publieke middelen effectief en efficiënt in voor onze inwoners en ondernemers. We anticiperen op mee- en tegenvallers, bijvoorbeeld in het Gemeentefonds. We ramen en plannen onze gemeentelijke uitgaven zorgvuldig, zodat de middelen zo snel mogelijk ingezet worden waar ze voor bedoeld zijn. Publiek geld moet ten bate komen van de samenleving en is er niet voor om op de plank te blijven liggen.
- We willen het voorzieningenniveau op ons eiland minimaal behouden en zo mogelijk versterken. Onze inwoners, ondernemers en gasten betalen hieraan mee via de belastingen. Het is belangrijk dat zij zien en ervaren wat zij voor hun bijdrage terugkrijgen. We willen niet bezuinigen op wat onze gemeente aantrekkelijk maakt. Tegelijk zien we dat de financiële situatie erom vraagt de uitgaven en inkomsten voor de komende jaren meer in evenwicht te brengen.
- We verhogen de toeristenbelasting. We geven de sector over een periode van minimaal vier jaar duidelijkheid over de hoogte van de toeristenbelasting.

Aanvullend onderzoeken we in deze raadsperiode de volgende maatregelen:

- Een investeringsmaximum en investeringsagenda met prioritering voor een periode van 15 jaar. Dit moet leiden tot een realistische raming van de jaarlijkse kapitaallasten van de gemeente.
- Het vanaf 2028 instellen van een (procentuele) besparingsdoelstelling op het totale budget van het sociaal domein. We doen dit uitgaande van extra inspanningen voor preventie. Met als doel om tot een lagere zorgvraag te komen en daarmee op termijn ook lagere kosten te bewerkstelligen.
- Herijken van het subsidiebeleid. We lichten de huidige subsidies door en we kiezen op basis van het nieuwe beleid welke voort te zetten en welke niet, of met een lager bedrag.
- Een verhoging van de Onroerend Zaakbelasting voor woningen en niet-woningen.
- Een verhoging van de forensenbelasting.
- Het verruimen van betaald parkeren op het eiland. In dat geval passen we mogelijk tarief-differentiatie toe met de optie om de huidige tarieven te verhogen, om zo te kunnen sturen op dagrecreatie en onze inwoners te ontzien.
- Gezien de financiële positie van de gemeente kunnen we niet garanderen dat we de komende vier jaar geen verhogingen op de voorgaande belastingen doorvoeren. Mochten we ons genoodzaakt zien de belastingen te verhogen, dan is het uitgangspunt dat de belastingtarieven van Schouwen-Duiveland onder het Zeeuwse gemiddelde blijven.

-
- Vergroten van de kansen van de gemeente om in aanmerking te komen voor externe financiering (subsidies) van Rijk (onder andere als onderdeel van de uitvoeringsagenda Zeeland 2050) en Europa (nieuw Meerjarig Financieel Kader). Dat doen we met de bestuurlijke inzet en ambtelijke capaciteit die daarvoor nodig is.
 - Zorgen dat de financiële kengetallen van de gemeente, waaronder het weerstandsvermogen, op orde zijn.
 - Gelet op het gezond houden van de gemeentelijke financiën, de uitgaven voor beleidsinstrumenten door middel van evaluatie periodiek tegen het licht te houden. Voorbeelden zijn innovatievouchers, open einde regelingen en de opbrengst en de duur van pilots.
 - Moties en amendementen moeten wat ons betreft samengaan met een financiële onderbouwing en een risico-afweging. We roepen alle partijen in de gemeenteraad op dit te doen. Er kan geen sprake zijn van een vanzelfsprekendheid dat intensiveringen worden gedekt uit de algemene reserve.
 - Naar verwachting brengt de Staat een bod uit om het belang van Zeeuwse overheden in de kerncentrale Borssele over te nemen. Als de Zeeuwse overheden dit bod accepteren, komt er een substantieel bedrag aan incidentele middelen vrij. Ons uitgangspunt is dat we het gemeentelijk deel van deze incidentele middelen ten goede laten komen aan Schouwen-Duiveland.

Bijlage 1: Portefeuilleverdeling

Wethouder Leefomgeving

A.M.J. (Jacqueline) van Burg

- Ruimtelijke ordening
- Ontwikkelingsbedrijf
- Gebouwenbeheer
- Stads- dorps- en wijkvernieuwing
- Havens
- Openbare Werken
- Kunst, Cultuur en Erfgoed (incl. Zeeuws Archief)
- Subsidiebeleid
- Stads- en Dorpsraden
- P&O en organisatieontwikkeling

Wethouder sociaal domein, onderwijs, landbouw, visserij en water

G.R.J. (George) van Heukelom

- Sociaal Domein (Participatiewet, Wmo, Jeugdzorg, armoedebeleid)
- Onderwijs
- Onderwijshuisvesting
- Landbouw & Visserij
- Zoet water

Wethouder financiën, wonen, economie en sport

A.A. (Alwijn) ten Cate

- Recreatie & Toerisme
- Sport
- Economische zaken
- Ondernemersloket
- Volkshuisvesting
- Maatschappelijke voorzieningen
- Arbeidsmarkt
- Belastingen & Financiën
- Strand

Wethouder duurzaamheid, mobiliteit, welzijn en dienstverlening

J.G. (Ankie) Smit

- Energie & Klimaat (energietransitie, warmtetransitie, klimaatadaptatie)
- Milieu
- Natuur & Dierenwelzijn
- Biodiversiteit
- Mobiliteit (verkeer, vervoer, parkeren)
- Welzijn, Gezondheid en preventie
- Communicatie & Participatie
- Dienstverlening, bedrijfsvoering en digitalisering

Burgemeester

J. Chr. (Jack) van der Hoek

- Openbare orde en veiligheid (waaronder handhaving, politie, brandweer)
- Bijzondere wetten (waaronder evenementen en horecavergunningen)
- Algemene bestuurlijke coördinatie
- Juridische zaken
- Bestuurlijke samenwerking binnen en buiten Zeeland, waaronder Zeeland 2050
- Kabinetszaken en representatie (waaronder Koninklijke onderscheidingen)
- Integriteit(-sbeleid)
- Internationale betrekkingen/Europese Gemeenschap

Bijlage 2: Huidige ruimtelijke projecten

Eigen gemeentelijke projecten lopend

Groot onderhoudsopgaven

- Riolering en wegen Brouwershaven
- Riolering en wegen Ouwerkerk
- Riolering en wegen Burgh-Haamstede
- Riolering en wegen Bruinisse
- Riolering en wegen Dreischor
- Riolering en wegen Ellemeet
- Riolering en wegen Kerkwerve
- Riolering en wegen Nieuwerkerk
- Riolering en wegen Oosterland
- Riolering en wegen Renesse
- Riolering en wegen Scharendijke
- Riolering en wegen Serooskerke
- Riolering en wegen Zierikzee
- Riolering en wegen Zonnemaire
- Oude haven Zierikzee
- Nieuwe haven Zierikzee
- Duiker Brouwershaven

Wonen

- Modulaire woningen Scharendijke
- Modulaire woningen Zierikzee
- Riekusweel V Bruinisse
- Woningbouwlocatie Plataanstraat - Elzenstraat Nieuwerkerk
- Woningbouwlocatie Haneweg Ouwerkerk
- Woningbouwlocatie I.M. van der Bijlstraat Zonnemaire
- Woningbouwlocatie Christinastraat Zonnemaire
- Woningbouwlocatie Grachtweg Zierikzee
- Woningbouwlocatie Regenboogstraat Zierikzee
- Gebiedsontwikkeling Zierikzee Noordwest
- Woningbouwlocatie Haven Zuidzijde 25 Brouwershaven
- De Vanger Bruinisse
- Skaeve Huse

Stads- en dorpsvisies

- Afronding masterplan Renesse
- Uitvoering programma Zierikzee
- Uitvoering dorpsvisie Burgh-Haamstede
- Uitvoering dorpsvisie Oosterland
- Opstellen en uitvoeren dorpsvisie Nieuwerkerk
- We starten met (het begeleiden van) het opstellen van de dorpsplannen/ uitvoeringsplannen Zonnemaire, Dreischor, Kerkwerve, Ouwerkerk, Noordgouwe-Schuddebeurs.

Bedrijvigheid en energie

- Bedrijventerrein Zierikzee Zuidoost, inclusief Reconstructie Straalweg.
- Bedrijvenverplaatsingszone Kromme Koolweg Zierikzee
- Haringvlietplein Fase 2
- Nieuwbouw 150 + 50 + 10 kV-station te Zierikzee.
- Kabelverbinding tussen Zierikzee - Tholen - Halsteren
- Opgave Zoetwater / Living Labs

Mobiliteit

- Verkeersontsluiting Zierikzee
 - reconstructie grote rotonde N59/N654 met fiets- en voetgangerstunnel en overige flankerende maatregelen;
 - permanente aansluiting op N59, reconstructie Grevelingenstraat; reconstructie kruispunt N59/Laan van St Hilaire/Zandweg/Oudeweg met fiets- en voetgangerstunnel.
- Realiseren/optimaliseren van 8 mobiliteitshubs;
- Fietsveiligheid Deltastraat Zierikzee;
- Verkeersmaatregelen Donkereweg;
- Parkeren Zierikzee.

Scholen

- Nieuwbouw scholen/kinderopvang en renovatie sporthal Oosterland (plus gezondheidscentrum)
- Locatieonderzoek en nieuwbouw scholen/kinderopvang/sportzaal Nieuwerkerk

Overig

- Afronden Brogum - Zierikzee;
- Afronden Brandweerkazerne - Zierikzee;
- Afronden realiseren pumptrack - Renesse
- Huisvesting strandreddingsbrigade
- Aanpassing brandweergarage Renesse voor natuurbrandbestrijdingsvoertuig.

Projecten derden lopend

Wonen

- Noorderpolder - Zierikzee
- Schelphoekstraat - Zierikzee
- 't Sas / Julianastraat - Zierikzee
- Molenweg 56 (Schuttershof) - Oosterland
- Stoofpolder - Bruinisse
- Van Edikstraat - Noordgouwe
- Willem Alexanderstraat - Zonnemaire
- Dijkstraat - Scharendijke
- Dorpsstraat - Ellemeet
- Jannewekken - Zierikzee
- Zuidwelleweg - Noordwelle
- Schendersweg - Brouwershaven
- Plevierstraat - Zierikzee
- Vagerstraat - Zierikzee

Overig

- Nieuwbouw Fletcher Hotel Vroonweg Renesse
- Uitbreiding en Kwaliteitsverbetering Camping de Oase Renesse
- Noordzee Residence Renesse

Laan van St. Hilaire 2
4301 SH Zierikzee

Postadres:
Postbus 5555
4300 JA Zierikzee

T (0111) 452 000

E gemeente@schouwen-duiveland.nl
W www.schouwen-duiveland.nl